

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
ЧНУ імені Петра Могили

_____ Леонід КЛИМЕНКО

«24» березня 2025 року

ПРОГРАМА
фахового іспиту для здобуття ступеня магістра
зі спеціальності
17.01 «Терапія та реабілітація (Фізична терапія)»

Миколаїв – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розроблена для фахового іспиту для вступу на 1 курс навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності І7.01 «Терапія та реабілітація (Фізична терапія)».

Майбутній фахівець повинен мати систему знань щодо основ, засобів та методів фізичної терапії при різних захворюваннях; механізми впливу методів фізичної терапії на процеси відновлення та підвищення резервів організму, відновлення та збереження здоров'я та працеспроможності людини після травм та захворювань; практичні навички щодо складання та впровадження реабілітаційних програм.

Мета фахового іспиту полягає у перевірці знань і вмінь майбутніх магістрів, набутих здобувачами під час навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Головні завдання фахового іспиту полягають у тому, щоб виявити якість засвоєння вступниками положень, які відображають механізми впливу на фізіологічні процеси в організмі людини засобів фізичної терапії, а також умінь застосовувати теоретичні та методичні знання з фізичної терапії у практичній діяльності фізичного терапевта.

Вступник повинен знати: теоретико-методологічні основи фізичної терапії, особливості впливу засобів фізичної терапії на функціональний стан людини, показання та протипоказання до застосування методів фізичної терапії, особливості та методики реабілітаційної діагностики, оцінку функціонального стану пацієнту за категоріями МКФ, принципи складання реабілітаційних програм при захворюваннях та травмах на різних етапах відновлення, принципи та особливості застосування асистивних технологій, алгоритми їх індивідуального підбору.

Вступник повинен вміти: пов'язувати теоретичну підготовку з практикою фізичної терапії, володіти засобами фізичної реабілітації, аналізувати причини розвитку і ознаки прояву різних функціональних станів; проводити функціональну діагностику при різних травмах та захворюваннях, оцінювати порушення структур, функцій, активності та участі пацієнтів, відповідно до доменів МКФ; використовувати тести та шкали для оцінки показників функціональності пацієнтів різних нозологічних груп, на основі аналізу та оцінки стану пацієнта формувати коротко- та довгострокові реабілітаційні цілі, вибирати та застосовувати реабілітаційні заходи при захворюваннях опорно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної, нервової систем, внутрішніх органів відповідно до важкості захворювання та вікових особливостей; складати програми реабілітації, проводити реабілітаційні інтервенції та оцінювати їх ефективність.

Фаховий іспит включає такі модулі дисциплін:

Модуль 1. Основні поняття фізичної терапії.

Загальні відомості про фізичну терапію. Диференціація понять медична реабілітація, фізична терапія, ерготерапія. Реабілітація та її різновиди. Система підготовки фахівців з терапії та реабілітації, їх фахові компетенції. Етичний кодекс фізичного терапевта. Принципи реабілітації. Етапи та періоди реабілітації. Поняття реабілітаційного циклу. Засоби та методи фізичної терапії, клініко-фізіологічне обґрунтування їх впливу на організм пацієнта.

Модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях різних систем організму.

Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи: ФТ при ішемічній хворобі серця, інфаркті міокарда, гіпертонічній хворобі, захворюваннях периферійних судин. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів: ФТ при бронхітах, бронхіальній астмі, бронхоектатичній хворобі, емфіземі легенів, плевритах, пневмоніях, гастритах, виразковій хворобі шлунку та ДПК, ожирінні, цукровому діабеті, спланхоптозах.

Фізична терапія при захворюваннях та травмах опорно-рухового апарату: сколіозах, плоскостопості, хворобі Бехтерева, артритах, артрозах, переломах кінцівок, хребта та тазу.

Фізична терапія при захворюваннях нервової системи: дегенеративно-дистрофічних ураженнях шийного та поперекового відділу хребта, захворюваннях периферичних нервів, інсультах, травматичній хворобі спинного мозку, наслідках ЧМТ.

Модулі характеризують загально – теоретичні знання зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Фахове випробування вступників сприяє виявленню здібностей у майбутніх фахівців до галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності І7.01 «Терапія та реабілітація (Фізична терапія)».

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Основи фізичної терапії.

Тема 1. Загальні відомості про медичну реабілітацію та фізичну терапію.

Загальні відомості про медичну реабілітацію та фізичну терапію. Реабілітація та її різновиди. Система підготовки фахівця з терапії та реабілітації, його фахові компетенції. Етичний кодекс фахівця з фізичної терапії.

Тема 2. Завдання і види реабілітації.

Спеціальні і загальні завдання реабілітації. Принципи реабілітації. Етапи та періоди реабілітації. Засоби та методи фізичної терапії, клініко-фізіологічне обґрунтування їх впливу на організм пацієнта.

Питання для підготовки до Модулю 1:

1. Поняття та види реабілітації.
2. Мета і завдання реабілітації.
3. Основні принципи реабілітації.
4. Основні періоди та етапи реабілітації (гострий, післягострий, довготривалий; стаціонарний, амбулаторно-поліклінічний, домашній).
5. Особливості гострого періоду реабілітації.
6. Особливості післягострого періоду.
7. Особливості довготривалого періоду реабілітації.
8. Особливості організації стаціонарного, амбулаторного етапів реабілітації.
9. Рухові режими на різних етапах реабілітації.
10. Поняття реабілітаційного обстеження, реабілітаційного потенціалу хворого, реабілітаційного прогнозу.
11. Реабілітаційний діагноз, особливості його постановки.
12. Поняття реабілітаційного циклу.
13. Постановка реабілітаційних цілей.
14. Планування реабілітаційних втручань.
15. Мультидисциплінарний підхід у фізичній терапії.
16. Засоби та методи фізичної терапії.
17. Механізм реабілітаційного впливу масажу.
18. Показання та протипоказання для застосування масажу.
19. Механізм реабілітаційного впливу терапевтичних вправ.
20. Показання та протипоказання для застосування терапевтичних вправ.
21. Механізм реабілітаційного впливу фізичних чинників.
22. Показання та протипоказання для застосування фізіотерапії.
23. Преформовані фізичні чинники. Їх застосування у фізичній терапії.
24. Природні фізичні чинники. Їх застосування у фізичній терапії.
25. Механотерапія як метод фізичної реабілітації.
26. Працетерапія як метод фізичної реабілітації.
27. Особливості ерготерапевтичних втручань.

28. Допоміжні засоби реабілітації та асистивні технології, особливості їх використання.
29. Принципи складання реабілітаційних програм.
30. Методи контролю ефективності реабілітаційних заходів.

Модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях різних систем організму.

Тема 1. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів.

Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи: ФТ при ішемічній хворобі серця, інфаркті міокарда, гіпертонічній хворобі, захворюваннях периферійних судин. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів: ФТ при бронхітах, бронхіальній астмі, бронхоектатичній хворобі, емфіземі легенів, плевритах, пневмоніях, гастритах, виразковій хворобі шлунку та ДПК, ожирінні, цукровому діабеті, спланхоптозах.

Тема 2. Фізична терапія при захворюваннях опорно – рухового апарату та нервової системи.

Фізична терапія при захворюваннях та травмах опорно-рухового апарату: сколіозах, плоскостопості, хворобі Бехтерева, артритих, артрозах, переломах кінцівок, хребта та тазу. Фізична терапія при захворюваннях нервової системи: остеохондрозі шийного та поперекового відділу хребта, захворюваннях периферичних нервів, інсультах, травматичній хворобі спинного мозку.

Питання до підготовки з Модулю 2:

1. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при ІХС
2. Фізична терапія хворих ІХС 4-го функціонального класу
3. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при інфаркті міокарду
4. Фізична терапія хворих на ІМ у гострому періоді
5. Фізична терапія хворих на ІМ у післягострому періоді
6. Фізична терапія хворих на ІМ у довготривалому періоді
7. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при гіпертонічній хворобі, особливості масажу та терапевтичних вправ
8. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при захворюваннях периферійних судин: облітеруючому ендартеріїті та варикозній хворобі.
9. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при гастритах, виразковій хворобі шлунку та ДПК
10. Особливості дієто- та бальнеотерапії при гастроентерологічних захворюваннях
11. Фізична терапія при ожирінні
12. Фізична терапія при цукровому діабеті
13. Фізична терапія при бронхітах
14. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при бронхіальній астмі
15. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при бронхоектатичній хворобі
16. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при емфіземі легенів

17. Реабілітація при пневмоніях та плевритах
18. Фізична терапія при опущенні внутрішніх органів.
19. Особливості реабілітації у травматології та ортопедії
20. Особливості фізичної терапії при сколіозах та порушеннях постави
21. Фізична терапія при плоскостопості
22. Фізична терапія при артритих та артрозах.
23. Фізична терапія при переломах.
24. Мета, завдання, засоби та методи реабілітації при хворобі Бехтерева
25. Особливості фізичної терапії при шийному та поперековому остеохондрозі.
26. Засоби та методи реабілітації при невритах та невралгіях.
27. Етапи та особливості реабілітації постінсультних хворих.
28. Етапи та особливості фізичної терапії при травматичній хворобі спинного мозку.
29. Особливості фізичної терапії в педіатрії.
30. Фізична терапія в акушерстві й гінекології.

II. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Головне завдання фахового іспиту полягає у тому, щоб виявити рівень теоретичних знань та практичних вмінь набутих абітурієнтами під час здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Вступні випробовування проводяться у вигляді письмового тестового іспиту. Загальна тривалість іспиту – 1 година.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційне завдання містить 30 тестових питань, що охоплюють всі теми, наведені в тематичному змісті даної програми.

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
5	100
6	108
7	116
8	124
9	130
10	134
11	137
12	140
13	143
14	146
15	148
16	150
17	152
18	154
19	157
20	160
21	162
22	164
23	167
24	170
25	174
26	177
27	182
28	188
29	194
30	200

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бісмак О.В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с.
2. Бойчук Т., Голубева М., Левандовский О. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації. Львів: ЗУКЦ, 2010. - 239 с.
3. Вакуленко, Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів I рівня вищ. освіти: галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спец. 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д. В. Вакуленко. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2019. – 372 с.
4. Герцик, А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації, фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія / А. Герцик. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 388 с.
5. Головацький А. С., Черкасов В. Г., Сапін М. Р. та ін. Анатомія людини: підручник. В 3 т. / Вінниця, Нова книга, 2018. 1200 с.
6. Григус, І. М. Брега, Л. Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. - Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
7. Майкова Т. В. Ерготерапія: підручник / Т. В. Майкова, С. М. Афанасьєв, О. С. Афанасьєва. - Дніпро : Журфонд, 2019. - 374 с.
8. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія" та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
9. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я: МКФ / Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 2001. / Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449). Електронний ресурс: <http://surl.li/gygbd>
10. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підруч. для студентів I рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія" / за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.
11. Терапевтичні вправи: навч. посібник для викладачів / Г.С. Ільницька, Н.В. Гончарук; – Х. : НФаУ, 2021. – 198 с.
12. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. В. В. Абрамова, О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 456 с.
13. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ.

- спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ О.О. Глиняна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл 173 МБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 190 с.
14. Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник для студентів 4 курсу медичного факультету з навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії», спеціальності 227 - Фізична терапія, ерготерапія / уклад. : Д. І. Дац, С. М. Канигіна, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. 196 с.
15. Фізична терапія при захворюваннях і травмах центральної та периферичної нервової системи : навчальний посібник для студентів 4 курсу медичного факультету з навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії та ерготерапії», спеціальності 227 - «Фізична терапія, ерготерапія» / уклад.: Д. І. Дац, С. М. Канигіна, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. – 108 с.
16. Фізична терапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату : навч. посібн. / А. М. Сітовський. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – 183 с.
17. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Програма розглянута та затверджена на засіданні приймальної комісії університету (протокол № 3 від «24» березня 2025 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Любов ШМУЛЯ